

A^o. 1850.

BREDASCHIE

Staats-, Letterkundig-,
Nieuws-

Maandag

den 8 November

N E D E R L A N D E N.

Breda, den 7den November.

De navolgende berigten, ons te laat geworden zijnde, om in alle de nummers van ons dagblad te worden geplaatst, herhalen wij dezelve allier:

Wij vernemen, uit eene even zekere als geloofwaardige bron, dat de vesting Bergen op Zoom zich in eenen geduchten staat van verdediging bevindt en reeds genoegzaam in staat is, elken aanval des vijands met kracht af te slaan. De troepen uit de Citadél van Antwerpen, aldair gearriveerd, dragen blijken van door de vermoedens, onafgebroken gevechten en inspanningen te hebben geleden. Zij genieten thans eene behoorlijke rust en verkwikking, en warden op nieuw gesterkt, om in staat te zijn den vijand onder de oogten te zien.

De generaal van Geen, Opper-Kommandant van het leger, wiens onvermoeide zorgen voor het welzijn zijner brave soldaten zich steeds ondubbelzinnig kenmerken; heeft heden uitgevaardigd de volgende

DAGORDER VOOR HET MOBIELE LEGER.

SOLDATEN!

Sedert het uitbarsten der onlusten in het Zuiden van ons dierbaar Vaderland, hebt gij niet dan met tegenspoeden te kampen gehad, waarvan de voornaamste oorzaken het verraad uwer voorgaande wapenbroeders was, thans zijn uwe gelederen gezuiverd en het vertrouwen is in uw midden hersteld.

De beledigingen, die wij met geduld binnen Brussel, Antwerpen en elders hebben moeten verdragen, de schandelijke wreedheden, de moorden aan uwe kameraden, aan uwe officieren gepleugd, ja zelfs nadat zij húnne wapenen hadden nedergelegd en zich overgegeven, hadden, de misbandelingen der zieken in de hospitalen, het schenden der lijken uwer gesneuvelde Hollandsche wapenbroeders, dit alles roept om wraak!

Het leger ontvangt alle dagen versterking; de wonden der aanzienlijkste en rijkste uwer landgenooten, de burgers van alle standen, scharen zich vrijwillig aan uwe zijde, om onder het oude beroemde Oranje-vaandel te strijden, hetwelk op de uiterste punten van onzen aardbol wappert. De keuze zal dus bij het leger niet twijfelachtig zijn: *liever met eer te sterven, dan met schandte te leven.*

Op nu, soldaten! van den eersten tot den laasten; op nu, gij welgezinden! vereenigt u om mij heen, aan wien onze geëerbiedigden Koning zijn vertrouwen heeft geschonken, uw Generaal zal zich hetzelfde trachten waardig te maken; volgt mijne voorbeeld en hetinnert, u soldaten, de dagorders, welke zeggen, dat lafheid en ongehoorzaamheid ten strengste gestraft, maar ook dat moed, beleid en trouw beloond zullen worden.

Hoort, nogmaals, mijne wapenbroeders! zijt opverschrokken, en staan pal in het gevaar, het is voor de rechtvaardigste zaak, dat gij strijdt, ja gij zult uw eigen grondgebied vast voor vast verdedigen, uwe betrekkingen en al wat u het dierbaarste op aarde is, tegen den vijand behoeden.

Laat, even als bij onze voorouders, eendragt onze magt uitmaken, verzamel onze opofferingen niet en dat de leus van het gezamenlijk opgestane getrouwe volk altijd zij:

Leve het Vaderland! Leve de Koning!

Gegeven in het Hoofdkwartier te Breda den 5den November 1850.

Op last van Z. Exc., den bevelvoerende Generaal:

De Major, Chef van den Staf.

Wij vernemen nog, uit brieven van Antwerpen van den 5den dezer, het volgende:

COURANT.

en Wetenschappelijk

Blad.

den 8 November

De onderhandelingen met de citadél gaan steeds voort en alles verklaart, dat dezelve binnen kort tot een gelukkig einde zullen worden gebracht. Men houdt zich, in dit oogenblik, met eene overeenkomst wegens de vrije vaart op de Schelde voor koopvaardersschepen bezig. De wapenstilstand zal onbepaald worden verklaard indien de vijandelijkheden niet hersteld worden.

De kapitein van een der in de haven gestationeerde fregatten heeft zich bij den heer *de Rogier* in het militair gouvernement begeven; ten einde af te vragen of er in de daad nieuwe troepen het Brussel'sch leger te Antwerpen waren komen versterken, zoo als hem gezegd was; men heeft hem deswegens voldoende explicaties gegeven en hij heeft daarentegen zijn woord van eer gegeven, dat de fregatten en de citadél geenen voorraad, evenmin van buskruit als van slagtvuur, hadden bekomen. Na deze bijeenkomst met gezegden kapitein, heeft laatstgemelde zich met den heer *Thuzel* naar de citadél begeven, om de punten, betrekkelijk de vrije vaart op de Schelde, voor de koopvaardersschepen, te regelen.

Wij deelen deze berigten, vooral, wat de onderhandelingen over de vrije vaart op de Schelde en de verklaring van den zoogenoemden schepstapitein, wegens de ontvangst van buskruit en slagtvuur betreft, mede, even als wij die ontvingen; maar officieel is de volgende, als reeds voormerkte overeenkomst:

De zaken zullen bij voorraad in *habitu quo* blijven. De hervatting der vijandelijkheden zal driendedageteerlang worden aangekondigd, op ten minste twee weken te voren (get.) baron *Cassiers*.

Het hier bovenstaande wordt verklaard conform met de overeenkomst te zijn.

Gedrukt op heden, den 5den Nov. 1850.
De gouverneur der provincie (get.) *F. graaf de Robiano*.
Noor copie conform de oorspronkelijke in het arrondissement Antwerpen. *F. Cassiers*.

Wij melden bovengezegde berigten, dat de graaf *Fraderik de Mérode* aan de gevolgen zijner wonde overleden is, als ook, dat er, ten gevolge der door den districts-commissaris gelaste maatregelen, te Lstven op nieuw ongunstige bewegingen hebben plaats gehad; deze heftbte had bevolen, dat de vrije vaart moest worden onthouden, tegen welk bevel het volk zich verzet had, de gewapende magt had moeten inschepen, beide partijen om de rust te herstellen.

Te Mechelen waren tot afvaardigden op het congres benoemd de heeren *Sarks*, plebsan en pastoor der lieve vrouwe-kerk te Antwerpen, en *Boukian*, priester. Te Lstven de deken *d'Aerschot* en de pastoor der zwarte zusters.

Van Brugge wordt, onder de dagteekening van den 20sten October, over Antwerpen, gemeld:

Daar wordt, sedert drie dagen, in de omstreken van Sluis en Oostburg, alwaar de Hollanders met eene groote magt staan, gevechten. De expeditie naar het land van Cadzand is slecht ten uitvoer gebracht geworden; wij zijn geslagen. Daar zijn twee wagens met gekwetsten binnen deze stad aangekomen. De vrijkopers van den burggraaf *de Pontecoulant* zijn teruggekomen; zij hebben last, om zich heden avond naar Maastricht in te schepen. Onze miliciens houden zich te West-Kapelle verdedigend onder wijze staande. Maldeghem is vol barrikades. De Hollanders hebben twee duizend man en zestien stukken kanon.

Ook de berigten van Gent van den 3de bevestigen de, anderende, pladen en door ons, in ons nummer van den 5de dezer (*Particuliere Correspondentie*), medegedeelde tijding van den mislukten aanval der Parijsch-Brusselsche volontaires op Oostburg. Volgens die berigten zouden die volontairen voor de te daar plaats staande overmagt der Hollanders hebben moeten wijken, na een twintigtal doden en zestig gekwetsten te hebben verloren.

Zie hier de namen der heeren officieren, die zich als krijsgesvangenen bevinden in de kazerne St. Jean, te Doornik, volgens de lijst, die ons daarvan is mededeeld:

Van Oortwijn, luitenant-kolonel; van Oort, kapitein; van Hartbeek, 1ste luitenant; Herr en Volgt, majoor; Pfeiffer en van der Blom, 1ste luitenant-adjutant; Snoers, 2de luitenant; Beck, 2de luitenant-kwartiermeester; Westenberger, officier van gezondheid; Schimpff, Bos, Exter, Geijer, Meister, Schaaf, Toelen, kapiteins; van Dijk, Mey, Hartagen, Wilson, van der Linden, Kleyn, Beijer, Sweemer, van der Poort, Swieben, Berghauser, Hoedt, Snoers, Born, Vaillant, Jonk, Paets, Trokker, Trunt, van Digte, Pfeiffer, van Reut, Schimpff, Wegenschuizen, 2de luitenant; Hendriks, officier van gezondheid; Douglas, Geelink, van Meurs, kapiteins; Engelbers, Flugie, Lohensals, Flugie, Lohensals, van der Wijk, 1ste luitenant; Bergers, Geelink, Gramebeck, Tindal, van Stoetwegen, 2de luitenant.

Thans komen ook met kracht de mobiele schutterijen uit Vriesland op: die van Harlingen, sterk 130 man, is den 2den dezer vertrokken; die van Bolsward, Dokkum en Sneek, laatstgemelde 142 schutters in getal, zijn ten zelfden dage uitgetrokken. Zoo zijn achtereenvolgend te Leeuwarden, als algemeene loopplaats, op den 2den en 3den dezer, binnen gemarscheerd de mobiele gedeelten der schutterijen van Harlingen, Sneek, Bolsward, Dokkum en Workum, en hebben zich, met de twee compagnien uit de stad Leeuwarden verenigd. — Geest en handing dier manschappen was, volgens berigten uit die stad, allermuntendst. — Het vertrek van daar was bepaald op morgen den 8ten November, zullende deze schutterij, over Harlingen, op Amsterdam, en vervolgens, van daar, over Utrecht, naar Hertogenbosch vertrekken. De Zathphensche schutterij zal te Grave garnizoen gaan houden, terwijl vier compagnien mobiele schutterij uit de provincie Groningen te Nijmegen verwacht worden, om aldaar in bezetting te blijven.

In de *Frans Patriote*, een Brusselsch dagblad, van den 4den dezer, komen scherpe gispingen van de daden van het provisioneel gouvernement voor. Dat blad vindt, dat in vele opzichten dat gouvernement dezelfde reden tot klagen als het oude geeft. Een vernieuwd bewijs hoezeer eengezindheid in dat liberaal land bestaat.

Het *Journal d'Anvers* van gisteren schetst den tegenwoordigen toestand van Amsterdam als zeer treurenswaardig af. Volgens dat *Journal* zoude het bombardement van Antwerpen op Amstelsbeurs eene algemeene verontwaardiging te weeg gebragt hebben. Het is niet moeilijk in te zien, met welke bedoelingen zulke onwaarheden medegedeeld werden. Onwaarheden zeggen wij; want over het gedrag van den waardigen *Chassé* bestaat in geheel ons Noorden slechts eene stem: het is die van toejuiching. Er zijn omstandigheden, waarin medelijden misplaatst is en weekheid zelfs misdadig is. In die omstandigheden is Antwerpen, door den moedwil van snobistische vreemdelingen, en, waarom het te verhoemen, door de lage onafhankelijkheid zijner burgers gebragt. De Hollander, die tot leening van het land zijns ongelukkigen vijands alles geven wil, heeft geene traanen voor hem, die zich moedwillig in het onheil stort, en indien er in Amsterdam verontwaardiging bestaat heeft, heeft hij op hen gerust, die, door eenen walvisch-geraamte-leider aangevoerd, een oogenblik konden gelooven, dat Hollands land en zeemagt voor hen de alom gesebedde vlag zoude strijken.

Wij zijn van goeder hand onderrigt, dat de stad Amsterdam voornemens was den generaal *Chassé* een ere-degen aan te bieden, doch dat zij daarin door *Thiel*, de geboorte-stad des veldheers (zie ons nummer van gisteren), is voorgekomen. Dat blinkt anders dan verontwaardigd zijn.

Brussel, den 4den Nov.

Provisioneel Comité van België.

Centraal Comité.

Aangezien de aanheilen der stad Antwerpen en de geldelijke on-

gelukkenheden, welke daarvan de onvermijdelijke gevolgen geweest zijn, de schorsing der beteugeling van handels-briefjes veroorzaakt hebben;

Gezien het rapport van den baron *Osy*, de verlangens der kooplieden naar eene prolongatie ten gerieve dier staat bevestigende, Bestuit:

Art. 1. De vervaldagen der wisselbrieven, engagementen en beleeningen op publieke fondsen en koopmanschappen, sedert den 2den Oct. tot en met den 2den Nov. inclusief vervallende, zijn tot den 6den Nov. nagesteld, zullende de nodige formaliteiten op maandag den 8ten Nov. moeten verrigt worden.

Art. 2. De wisselbrieven, engagementen en beleeningen op publieke fondsen en koopmanschappen, welke van den 3den tot den 6den Nov. inclusief vervallen, worden tot den 15den Nov. uitgesteld, zullende het protest op den volgenden dag moeten gescheiden.

Brussel, den 3den Nov. 1830.

(get.)

de Potter, Ch Rogier, Silvain van de Weyer, graaf Felix de Merode.

Ter ordonnantie van dezelve, J. van der Linden, Secr.

Ons dagblad *le Belge* laat zich heden, uit als volgt: De groote zamenzwering, die door den heer *Catlet de Beauvère* ontdekt is, en ten gevolge van welke don *Juan van Halen* en diens aides de camps binnen 24 uren zouden hebben moeten worden oodgeschoten, wordt thans op derzelver regts waarde geschat. De ontzagge lijke in hunne bagage gevonden geldsommen komen op nagenoeg 300 franken neder; daar is geen getuigen tegen hen opgetreden en hunne verbitterdste vijanden kunnen niets anders van hen zeggen, dan dat hunne reisroute ten minsten zeer vreemd was. Is het echter niet nog veel vreemder, dat mannen, die zoo krachtig hebben medegewerkt, om ons de vrijheid te bezorgen, de vrijheid niet zouden hebben, om, naar hun goeddunken uit wandelen te gaan?

PARTICULIERE CORRESPONDENTIE.

Antwerpen, den 5den Novemb.

Verslagenheid heerscht in *Jerusalem*, sedert de ongelukkig uitgevallene expeditie van *Oostburg*. Men begint thans te gevoelen, dat niet altijd zegenspalmen de wapenfeiten van de tot nog toe zoogelukkig geweest zijnde muiters bekroonen. De verspreide geruchten van eene gewapende bemiddeling der verbondene Mogendheden heeft ook veel bijgebragt, om hunnen opgeblazen moed te bekoelen; terwijl de op het oogenblik ontvangene tijding van het rijzen der fondsen deze geruchten een officieel aanzien hebben doen krijgen. Intusschen worden nog honderde armen in het werk gesteld, om den kant langs de Schelde te versterken, die echter zoo bedekt mogelijk worden uitgevoerd. Tot dat einde legt men dezelve achter de huizen aan, zeker met het voornemen, om de huizen, die dezelve maskeren, om ver te schieten, zoodra men op nieuw van de schepen op de stad zou vuren. De *Plade de Meir* en het *Green Hof* staan met oorlogs materieel der muiters bezet, en twee walgedirigeerde bommen uit de Citadel zouden genoegzaam zijn, om de geheele stad te vernielen. De majoor van der *Smissen*, die thans tot generaal schijnt benoemd te zijn, bevindt zich tegenwoordig ook te Antwerpen. De gevangene Hollanders beroemen zijn gedrag, terwijl de landlooper *Kessels* van allen verfoeid wordt. Over den Generaal *Nypels* gaan algemeene klagen op, en zijn naam zal eenwig bij de ongelukkige gevangenen, als van eenen eerloozen verrader, in gedschennis blijven. Dagelijks worden de gevangenen bedreigd, onmenschelijk vermoord te zullen worden, bij het eerste schot, dat uit de Citadel valt: een verschrikkelijk vooruitzicht voor deze ongelukkigen! Doch de zekerheid van bloedig gewroken te zullen worden, schraagt hunnen moed. Onopgemerkt sliep ik nog onder deze duivels in menschen-gedaante rond, hoor huane gesprekken en verheug mij dikwerf hier uit te kunnen opmaken, dat zij thans de Hollanders beginnen te vrezen. Algemeen gaan de gesprekken onder hen, dat het Hollandsch leger onder den Generaal van *Gem* zich dagelijks versterkt, en dat de troepen met den besten goet bezielt zijn. Deze geruchten worden door de leugenachtige bulletins van den Generaal *Nypels* wel tegengesproken, doch deze vinden geenen algemeenen bijval. De poorten worden nu veel sterker bezet, en alle personen, welke binnen komen, worden streng onderzocht. Drie dagen geleden heeft men twee Hollanders gevangen binnen gebragt, welke men vermoede verkleedde officieren te zijn; de zelve zijn echter weder vrij gelaten. Het gebrek, dat onder het leger der opstandelingen heerscht, is mischappelijk; zij verwachten evenwel eenige ondersteuning van het provisioneel gouvernement, zoo dit namelijk hierover kan beschikken. Op de beurs heeft men elkander zoeken diets te maken, dat het bombardement van Antwerpen de Amsterdamers had verontwaardigd, en dat ook deze verlaten zijn. Die onnozele geloovigen denken misschien, dat Amsterdam ook een vuil stuk linnen op hare torens wil zien wapperen.